

Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/wspomnienia/53013,Jankowska-Janina.html>
2026-09-17, 20:19

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Świadek historii
Janina Jankowska

Sygnatura
N0687

W relacji między innymi
Warszawianka z Żoliborza, dziecko czasu wojny,
w konspiracji harcerka, sanitariuszka w Powstaniu
Warszawskim, wypędzona przez Niemców z Warszawy
przez Duląg 121 w Pruszkowie.

Jest wrzesień 1944 r. Trwa Powstanie Warszawskie. Jako
mieszkanka Żoliborza i harcerka z konspiracyjnym

przeszkoleniem Janina zostaje sanitariuszką w punkcie medycznym II Obwodu "Żywiciel" Warszawskiego Okręgu Armii Krajowej mieszczącym się przy ulicy Mickiewicza. Robi zastrzyki, opatruje rannych, czasem trafiają się jej bardzo ciężkie przypadki. Raz są to powstańcy ciężko poparzeni miotaczem ognia. Stan ich jest tak krytyczny, że w strasznych cierpieniach krótko potem umierają. Janina miewa też chwile wytchnienia od służby. Pewnego dnia docierają do ich pozycji powstańcy, którzy przebili się z Mokotowa. Kiedy spaceruje z jednym z nich, on w pewnej chwili mówi: „Wiesz, dam ci coś na szczęście”. Jest to niemieckie odznaczenie wojskowe za 1939 r. Wzięła ten podarunek. Chłopak krótko potem ginie przy próbie przebijania się przez kolejowy Dworzec Zachodni. Znała tylko jego imię – Adam i pseudonim „Sten”. Była przy tym jak zawiniętego w prześcieradło koledzy chowali go w wykopie na pobliskim placu. Po latach mówi: „Do dzisiaj nie mogę sobie darować, że on mi dał na szczęście ten medal, że on mi oddał swoje szczęście, a sam zginął...”.

ZOBACZ ZDJĘCIA

Data urodzenia

06.07.1927 r.

Data nagrania

18.02.2025 r.

Miejsce nagrania

Dom Powstańców Warszawskich, Warszawa, Polska

Realizacja

Biuro Edukacji Narodowej

Temat

[Dulag 121](#), [Harcerstwo](#), [II Wojna Światowa](#), [Konspiracja](#), [Okupacja niemiecka](#), [Powstanie Warszawskie](#), [Sport](#), [terror niemiecki](#), [wojenne dzieciństwo](#)

Biogram świadka

JANINA JANKOWSKA